

PRZEDPŁATA:
 ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.,
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 (1 sgr. 3 fen. od wiersza na szerokości) przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Sztokholm, d. 8. Czerwca. — Swenske Tidningen potwierdza przybycie Napiera do zatoki Porska, oddalonej o 3 mile w kierunku południowo-zachodnim od Sweaborga. Z latarni morskiej widziano flotę rosyjską, złożoną z 10 okrętów liniowych za wałami forticznymi stojącą na kotwicy. Eskadra Corrego zbliżyła się do Hangö, gdzie dotąd tylko jedna stała fregata. Król i następca tronu udadzą się w tych dniach do Gothland, celem odbycia przeglądu wojska.

Kopenhaga, d. 11. Czerwca. — Dzienniki szwedzkie donoszą o przybyciu na dniu 4. b. m. Napiera pod Sweaborg. Reszta floty krążyła około Sweaborga.

Hamburg, d. 8. Czerwca. — Zaręczają tu w kołach posiadających wiarogodne wiadomości, że Szwecya przeszła otwarcie na stronę mocarstw zachodnich i odwołała swego posła z Petersburga.

Gazeta wrocławska pisze w tej mierze: według listu odebranego z Myśkowie, przejeżdżał tamtędy kuznodzieja poselstwa szwedzkiego i powiadał, że poselstwo szwedzkie tą drogą pojedzie z Petersburga.

Hermanstadt, d. 10. Czerwca. — Siebenbürger Bote potwierdza wiadomość, że wkrótce przeniesioną zostanie główna kwatera ks. Paszkiewicza i druga dywizja kawalerii do Jass. Kwatery już zamówiono. Równie potwierdza się wiadomość o rozkazie wydanym do wielu pułków rosyjskich, aby się zatrzymały. Według wiadomości z Bukarestu z d. 7. b. m. Rosyanie wysadzili minę pod Silistryą niedaleko warowni Abdul-Medszid i posunęli się o 80 kroków naprzód.

Paryż, dn. 12. Czerwca. — Monitor dzisiejszy oświadcza, iż odebrał wiadomość z Wiednia z d. 11. b. m., że ruchy rosyjskiego wojska w Multanach nastąpiły w skutek poruszeń wojska austriackiego nad granicą siedmiogrodzką.

Berlin, 11 Czerwca. — Naj. P'an powrócił wczora wieczorem z Tetschen na zamek Sanssouci.

Berlin, 11 Czerwca. — Gaz. wrocław. pisze: dowiadujemy się z pewnego źródła, że 1, 2, 3 i 5 korpus armii będzie postawiony na stopie wojennej. O gwardyi jeszcze niemasz mowy.

Drezno, 10 Czerwca. — Nasz król wrócił w towarzystwie króla pruskiego dziś przedpołudniem o w pół do 11 z Tetschen do Pillnitz. Król pruski dziś po południu wyjechał ztamtąd do Berlina o godz. 5.

Północny teatr wojny.

Kopenhaga, d. 8. Czerwca. — Dagbladet donosi, że wszystkie francuskie okręty wojenne, które na wodach duńskich się znajdowały, otrzymały rozkaz udania się do Helsingfors, celem połączenia się z flotą angielską.

— Londyńskie dzienniki podają krótkie sprawozdanie od floty pod Hangö z d. 27. Maja, do którego dnia nie tam ważnego nie zaszło. Oddział floty pod bezpośrednimi stojącymi rozkazami Sir Charla Napiera, po odejściu z przystani Hangö zbliżył się do Helsingfors, gdy tymczasem kontradmirał Corry ze swoim oddziałem krążyć będzie przed Baltishport i innymi portami południowego brzegu. Obie dywizje następnie zbliżą się do Kronstadu, tam się połączą i w linii przez zatokę rozpołożą się, aby przerwać komunikacyę między Petersburgiem a morzem.

Memel, d. 8. Czerwca. — Dnia 5. b. m. przybiła na naszą przystań korweta angielska wojenna Cruizer, a wkrótce potem korweta Magicienne. Ostatnia popłynęła wkrótce potem na północ, a Cruicer i Amfion pozostały na przystani naszej.

Sztokholm, d. 7. Czerwca. — Aftonbladet donosi, że 9 okrętów z floty angielskiej popłynęło do Sweaborga, aby tameczną flotę rosyjską złożoną z 18 okrętów wywabić na morze i zwiędz z nią bitwę. — Z Ekenas donoszą, że codziennie ztamtąd wyjeżdżają na obejrzenie bliskiego pola bitwy. Wzgórze jedno zarosłe borem wygląda jak pokoszone, ziemia jakby poarana, tak szły gęste strzały z ciężkich dział floty angielskiej.

Południowy teatr wojny.

Konstantynopol, 1. Czerwca. — Niedostatek żywności najwięcej się przyczynia do opóźnienia ruchów wojska sprzymierzonego. Pułkownik Trochu, pierwszy adjutant marszałka St. Arnaud obejrzał zapasy żywności w Warnie, w skutek jego sprawozdania, zajął się intendant francuski p. Blanchat dostarczeniem zapasów dla armii francuskiej. Marszałek St. Arnaud zastępuje w tej mierze ministra wojny tureckiego. Wydano rozkaz kawalerii francuskiej, aby sobie przysposobiła zapasy siana i założyła magazyny, poczem odej-

dzie za dywizją piechoty do Adrianopola. Pierwsza dywizja francuska przybyła tu z Gallipoli i plynie dalej do Warny.

Zmiana w ministerstwie tureckiem ustaliła powagę Reszyda baszy. Wczoraj odbył się wielki przegląd wojska angielskiego. Sultan przybył nań o god. 2. po południu do Skutari. Przyjmowali go lord Raglan, książę Cambridge i lord Redcliffe. Wojsko defilowało przed sultaniem, który pochlebnie o niem się odezwał. — Wczorą Anglicy zaczęli siadać na okręty, za każdym razem odejdzie ich 6000, tak że w przeciągu 6 dni stanie cała armia angielska w Warnie. Wszyscy podziwiają postawę armii angielskiej.

Według korespondencji dzienników angielskich z Konstantynopola z dn. 30. Maja, generał Jussuf, francuski Arab, objął dowództwo nad połową wojska nieregularnego tureckiego czyli baszibozukami, drugą połowę ma dowodzić przybyły z Indyi pułkownik angielski Beatson. Sądzą, że trzecia część armii posiłkowej będzie gotową w połowie Czerwca, a cała armia w końcu tego miesiąca rozpocznie działania przeciw Rosyjanom.

— Constitutionnel donosi o zdobyciu warowni Sukum Kale i miasta Redut Kale na azjatyckim brzegu przez eskadrę połączoną, jak następuje: w Redut Kale było 2000 Rosyjan, wezwano ich dnia 20. Maja do poddania się. Ponieważ z warowni odpowiesziano na to wystrzałami, przeto admirał Lions rozpoczął bombardowanie i zburzył miasto. Wysadził potem 300 francuskich i angielskich marynarzy, tudzież 1200 Turków z korpusu w Batum stojącego. W chwili wylądowania, wojsko rosyjskie cofnęło się z Redut Kale do wioski oddalonej o godzinę drogi od tego miasta, gdzie ich dognano, odebrano im broń a za to wolnych puszczone. Po tej wyprawie zatknęto na fortecy turecką chorągiew. Posłano do Selima baszy po 800 żołnierza, którzy mają stanowić z poprzednimi załogę w Sukum Kale. Angielską fregatę pozostawiono tam, dla strzeżenia warowni.

Monitor z 9. Czerwca donosi, że wszystkie wojska rosyjskie, które stały załogami w warowniach nad brzegami wschodnimi morza czarnego, opuściły je i cofają się do Tyflis, ponieważ Szamil na czele 35,000 Czerkiesów tylko na 18 godzin drogi oddalonym jest od tego miasta.

Z Bukarestu donoszą pod dn. 7. Czerwca, że ks. Gorczakow zatrzymuje dowództwo nad wojskiem w Bulgarii, generał zaś Szebeski nad wojskiem w Multanach z główną kwaterą w Romanie. Generał Lüders z Schilderem kierują obleżeniem Sylistry. Wojsko rosyjskie zaczyna ustępować z wielkiej Wołoszczyzny, lecz linia od Fokszan do Kalaraszu pozostanie w posiadaniu Rosyan. Dowódcą w tym skrawku Wołoszczyzny będzie jen. Boguszewski, z główną kwaterą w Braile. Ks. Paszkiewicz zatrzyma naczelne dowództwo, z główną kwaterą w Jassach.

— Z Bukarestu wywożą jak wiadomo kasy wojenne, akta administracyjne do Jass. Już w dniu 24. Maja wywóz ten się rozpoczął. Pod Zylowem napadł w dniu 29. Maja oddział greckich ochotników na podobny transport kasy i sposobem rozbójniczym wypadłszy na kozaków z zasadzki prowadzących ten transport, ubił z nich 6 i kasę zabrał 10,000 rubli w srebrze i złocie.

Rossya.

Petersburg, 15. (27.) Maja — Reskrypt Cesarski. Wydany na imię radey dworu Demidowa!

Panie radco dworu Demidow! Chęć wasza ofiarowania w ciągu lat sześciu, sześciuset tysięcy rubli srebrem na potrzeby wojenne, zupełnie godną jest spadkowej w rodzie waszym gorliwości dla dobra ogółu.

Rozkazawszy ministrowi wojny obracać na kapitał wojenny ofiarowaną przez was sumę, w miarę tego jak składaną będzie, dziękuję wam szczerze za ten godny naśladowania dowód waszej przychylności dla tronu i ojczyzny.

Obok tego przyjemnie Mi jest zapewnić was o szczególnej łasce, z jaką pozostaje ku wam przychylnym.

Na oryginalne własną J. C. Mości ręką napisano: Mikołaj.

Petersburg, 13. Maja. — N. Pan, powziawszy doniesienia dowódcy 3 korpusu piechoty, o chęci fundatorów, siostr i lekarzy zawiadywanego przez cesarskie towarzystwo dobroczynności szpitala odeskiego Siostr Miłosierdzia, dozoruowania i leczenia pod opieką wspomnianego szpitala po 12 oficerów rannych, najmiłościwiej rozkazać raczył: oznajmić za tę chwalebną chęć osobom powyższym najwyższą J. C. Mości wdzięczność.

— Pewien obywatel gubernii kijowskiej ofiarował sztabowi jeneralnemu bogaty zbiór planów i map, należących niegdyś do hrabiego Rumiancowa Zadunajskiego, a dotyczących wojen siedmioletniej i pierwszej tureckiej za panowania cesarzowej Katarzyny II. — N. Pan, przyjąwszy łaskawie ten dar patriotyczny wspomnianego obywatela, najwyżej rozkazać raczył: mapy i plany powyższe złożyć w archiwum wojenno-topograficznego Depo, oraz podać o tym darze w gazetach stolicy wiadomości powszechniej.

— N. Pan, powziawszy z zadowoleniem wiadomość o ofiarowaniu przez właścianina księcia Gagarin, ze wsi Sergijewskiej, Borysa Czeremuszki 500 rs. na rzecz ranionych podczas obecnej wojny z Turkami, najwyżej rozkazać raczył: ozdobić wspomnianego właścianina medalem srebrnym, z napisem „za gorliwość,” dla noszenia w pętlicy na wstążce orderu św. Anny.

— N. Pan, powziawszy ze szczególnym zadowoleniem wiadomość o chęci kupiectwa Tambowskiego ofiarowania dla wojska 23,000 rs., najmiłośniej rozkazać raczył: oznajmić wspomnianemu stanowi szczerą J. C. Mości wdzięczność za wiernopoddane jego gorliwość. (Gaz. Rząd.)

(Czas.) Rok bieżący jest nadzwyczajny — nawet marzenia i fantazyje rzeczywistością w biegu dni jego się stają! Gdy w Grudniu r. z. donosiłem wam, że Rosya przygotowała olbrzymią wyprawę przeciwko Indym angielskim, że oprócz armii orenburskiej i hord kirgizkich podległych sobie, poruszy i popchnie przeciwko potęgze Anglików w Indjach, Chanów Buchary i Chiwy na czele chiwskich zdobywców tłumów Uzbeków, Karakalpaków i innych dzikich, koczujących hord tatarskich środkowej Azji, oraz wojowniczych Afganów pod wodzą zaciętego wroga Anglików Dost-Mohameda... na tę wówczas wiadomość Gaz. Powszechna Augsburska, używająca wielkiej powagi w całej Europie, zawołała: to fantazyje i marzenia! W kilku długich rozprawach dowodziła też gazeta strategicznie i politycznie niepodobieństwa wyprawy rosyjskiej na Indye. Na pierwszą jej rozprawę odpowiedziałem w korespondencji mojej z 10 Lutego rozbiierając wykonalsność tej wyprawy. Dziś czyn, wyprawa sama, odpowiadając jej najlepiej, i całą uczoną budowę słownych dowodów, całą fortyfikację wyrazów przeciwko wyprawie rosyjskiej, obala jak wiatr z mgieł utworzone zamki. Jedynie działa i bagnety armii anglo-indyjskiej nad Indusem lub na górach Hindu-Kho odeprzeć skutecznie ją mogą.

Zamiary Rosyi — dotąd zakryte przed Europą, wiadome jedynie wtajemniczonym w zabiegi rosyjskiej polityki w wnętrzu Azji, a o których wam w Grudniu donosiłem — dziś jawnie się stają całej Europie. Rosya zawarła przymierze z chanami Buchary, Chiwy, Balkhu (dawna Baktrya), Kundusu, z szachem Kabulu, słowem ze wszystkimi państwami Turanu i Afganistanu, rozciągającymi się od morza Kaspijskiego aż do rzeki Indu. Persya waha się jeszcze z zawarciem podobnego traktatu z cesarstwem rosyjskiem. To zapewne wiadomem już jest Europie, lecz więcej donieść wam mogę. Oddzielna armia, którą Rosya nad morzem Kaspijskim uorganizowała, tak zwana armia orenburska, złożona z licznych pułków lekkiej jazdy kozaków i kirgizów, oraz z piechoty, artylerji i tysięcy wielbłądów objuczonych potrzebami wojennymi, — jeszcze w Lutym wyruszyła, by zająć Chiwę i nieść przyrzeczoną pomoc chanom Buchary i Kabulu. — Przymierze to Rosyi z władcami Turanu (to jest niepodległej Tataryi) i Afganistanu, błędnie jest pojmowane przez dziennikarskich polityków. Rozprawiają oni szeroko o traktacie z Chiwą, a wspominają zaledwie o układach z Chanem Buchary i z szachem Kabulu. Tymczasem traktat z Chiwą, a raczej ustąpienie Chiwy za pewną roczną sumę pieniężną przez jej chana żyjącego z rabunku karawan — jest małoważnem w porównaniu z przymierzem z Bucharą i Kabulem. Chiwa jest to wśród rozległej pustyni oaza nad dolnym biegiem rzeki Gihon (Oxus) w pobliżu jeziora Aral. Oaza ta 20 mil długa, 15 szeroka, 250,000 mieszkańców licząca, otoczona jest dokoła płaszczystemi stepami i słonecznymi pustyniami nadzwyczaj nisko, odnośnie do Oceanu, leżącymi — równie jak cały Turan — tak iż wszędzie kilka stóp pod piaskiem woda się znajduje. Chiwa zatem w wyprawie rosyjskiej na Indye ważną jest tylko jako stanowisko wojskowe i handlowe, jako olbrzymia twierdza wśród pustyń. bezpieczny skład zapasów wojennych i towarów, ogromny hotel przy gościńcu, którym ciągną karawany z płodami Chin i Indyi, a który dzisiaj rozbójnicy zamieszkują. Gdyż chanat Chiwy jest to wielka banda łupieżców.

Przeciwie Buchara jest najpotężniejszym państwem Turanu (niepodległej Tataryi), któremu wszystkie chanaty tego kraju mniej więcej podlegają. Sama Buchara ma rozciągłości 8000 mil kwadr. i trzy miliony ludności. Kraj jest żyzny, bogaty w zboże, w ogromne stada koni, wielbłądów i bydła. Nadewszystko w stolicy chanatu w mieście Bucharze 200,000 mieszkańców liczącem, koncentruje się cały lądowy wewnętrzny handel Azji, skupiają się wszystkie szlaki karawan dążących z Chin, z Indyi, z Persyi i Rosyi. Kraina ta kwitnie handlem od najdawniejszych czasów, a niedaleko od Buchary leżą gruzy, wśród których zaledwie kilkaset domów sławnej na cały świat starożytnej Samarkandy, po której Buchara handel odziedziczyła.

Przymierze Rosyi z szachem Kabulu, z dzielnym i walecznym Dost-Mohamedem, równie jest ważne pod względem handlowym, jak związek z Bucharą, a daleko ważniejszym pod względem wojennym w wyprawie rosyjskiej przeciwko Indjom. Szach Kabulu, osobicie nienawidzący Anglików, jest najpotężniejszym władcą Afganistanu, i niejako suzerenem wszystkich książąt tego kraju, chanów Heratu, Kandaharu, Peszaweru. Afganistan zaś jest przedmurzem Indyi; olbrzymim szansem usypanym przez przyrodę przed bramą Hindostanu. Wystawmy sobie górną płaszczyznę otoczoną od zachodu i północy półkolem gór Hindu-Kho (Paropamisus starożytnych) ciągnących się od Oceanu i ujść Indu do niebotycznej Himalaj. Góry te spadają nagle bystrą pochyłością ku północy w niską płaszczyznę Turanu, wolno lekkoimi wzgórzami spływają w dolinę Sindu (Indu). Dziesięć milionów Afganów zamieszkuje tę górzystą, urodzajną i śliczną krainę, poprzerynaną cudnymi dolinami, z najprzyjemniejszym klimatem na świecie. Afganie, lud wojenny plemienia turkomańskiego, odróżniają się od innych pokoleń tatarskich żywą miłością swobody i uspołecznieniem więcej arystokratyczno-wojennem niż despotycznym. Władza szacha jest dość ograniczoną. — Jedno tylko przejście przez góry Hindu Kho, sławny wawóz Hindu-Kusz, prowadzi z niskich równin Turanu w górzysty Afganistan, a dalej w bogate Indye. Tym to wawozem wdzierali się do Hindostanu wszyscy zdobywcy tej pięknej a nieszczęśliwej krainy: Muhamed, Timurleng (Tamerlan), Nadir-Szach... Gdyby kiedyś udało się Rosyi, która obecnie zawarła przymierze z władcą Kabulu, opanować Afganistan, tę twierdzę zasłaniającą Indye, — wówczas istotnie zagrażałaby panowaniu Anglików w Hindostanie. Przekonany jestem, że w Brytania zdoła łatwo odbić dzisiejszy zamach Rosyi. Zgromadzi zapewne armię anglo-indyjską na brzegach Indusu. Dzienniki kaukaskie donoszą, że generał gubernator Indyi wyjechał już do Penszabu. Armia ta, podobnie jak w 1838 r. w którym również Rosya przez Persyę zagroziła Afganistowi —

przejdzie wawóz Bholum-Pass; opanuje, jak wówczas Kandahar, za niedobyta twierdzę mianą Ghansi, Kabul, Herat, i stanąwszy na murze gór Hindu-Kuszu, oczekiwać będzie bez trwogi połączonych wojsk rosyjskich i tłumów tatarskich. Potężna ręka w Brytanię zasłoni piękne Indye od napadu dzikich, chciwych łupów i krwi hord tatarskich, odwróci los grozący tej nieszczęśliwej krainie powtórzeniem krwawych dziejów Timurlengha... Wie Rosya, że w Brytanię jedynie w Indjach śmiertelnie ranić może, i dawno tam cios swój wymierza. Jeszcze Piotr wielki o tem zamyślał, i wyrzekł, że kto jest panem Indyi, jest panem handlowego świata, a zająwszy nadto Konstantynopol stanie się władcą całej ziemi. Pierwszym krokiem cesarza Pawła, gdy nagle w 1801 roku z nieprzyjaciela Francji a sprzymierzeńca Anglii stał się wrogiem w Brytanię a aliantem Francji — było urządzenie wyprawy na Indye. Już 30,000 wojska i kilka tysięcy wielbłądów zgromadzone było w Orenburgu, gdy śmierć cesarza Pawła w tymże roku w Marcu i przymierze z Anglią, cofnęło tę wyprawę.

Przekonany jestem, powtarzam, że Anglia odbije cios wymierzony przez Rosyją na Indye. Zawsze jednak przymierze Rosyan z ludami Turanu, owdanie przez Rosyją Chiwy i Buchary, najgłówniejszych placów handlowych i targowisk środkowej Azji, a przeto opanowanie całego wewnętrznego handlu tej części świata, — wpłynie przeważnie na losy środkowej Azji i przekształci ją może zupełnie. Nie lekceważę z drugiej strony, siły i pomocy dla cesarstwa rosyjskiego, tych wojowniczych i wytrzymałych na trud hord niepodległej Tataryi. Chociaż wielu nieznających dobrze dziejów wojen prowadzonych przez Tartarów i Mongołów, uważa ich wojska za tłumy bez ładu i porządku walczące; historia jednak, tak dawnych, dalekich ich wypraw do Chin, Indyi i Europy, jak i późniejszych ich bojów okazuje, że wojenne te od wieków hordy, miały i posiadają dotąd swe własne zasady strategii, tojest prowadzenia wojny, i prawidła taktyki czyli zwodzenia bitew, zastosowane do natury swego wojska i kraju w którym wojują. Wielką więc mogą być pomocą Rosyi w przeprowadzeniu jej, albo też Opatrzności zamiarów w Azji.

Bóg władający losami narodów, otwiera właśnie Rosyi nowe pole działania, gdy koalicja zachodu usiłuje wstrzymać jej wpływ na Europę. Może istotnie działanie nie w Europie lecz w Azji, jest przyrodzonem, przez Opatrzność naznaczonem posłannictwem Rosyi. Może wpływ jej zatamowany w Europie, zwróci się z podwójną siłą ku Azji. A Rosya, wyższa umysłem i silnem uspołecznieniem nad narody azyatyckie, poruszy w uspieniu i w wiekowem obumarciu drzemającą Azję, i popchnie ją dalej drogą postępu... Przecież niedys, puste dziś równiny Turanu, sławne były na świat cały handlem, przemysłem i oświatą; półmilionowe miasta Samarkanda i Baktrya wznosiły się wśród żyznej, bogatej krainy, a Oxus i Jaxartes pokryte statkami, płynęły wzdłuż bujnych i osiadłych brzegów nazwanych rajem przez starożytnych. Przywrócić dawny stan tego kraju, jest może przeznaczeniem Rosyi, gdy kierunek jej potęgi, wstrzymany w Europie, ku Azji się obróci.

Cokolwiek bądź, zamierzona wyprawa rosyjska na Indye i przymierze zawarte z władcami Turanu i Afganistanu, doda jeszcze ognia do pożaru zapalającej się wojny. Przypominam wam, że w Czerwcu r. z., gdy nikt o wojnie nie marzył, donosiłem wam, będąc w Warszawie, iż Rosya przygotowuje się do olbrzymiej walki i wszystkie swe siły porusza. W korespondencji mojej w Grudniu r. z. pisałem, że przygotowuje wyprawę na Indye i stara się zawrzeć układy w tej mierze z ludami środkowej Azji — że wkrótce dwa najpotężniejsze państwa świata: Wielka Brytania i cesarstwo rosyjskie wystąpią do śmiertelnego boju, a walka toczyć się będzie na olbrzymiej linii od Archangelu przez Finlandyę, Dunaj, Kaukaz aż do granic Chin i oceanu spokojnego. Twierdzenie to, gdy wszyscy wierzyli jeszcze w utrzymanie pokoju, wydawało się marzeniem. Później w Styczniu r. b. donosiłem iż usposobienie ludności grecko-słowiańskiej w Turcyi jest takie, że za przejściem Rosyan za Dunaj, powstanie grecko-słowiańskie wybuchnie i pomnoży trudności już i tak przykrego działania państw zachodnich w Turcyi. Grecy nie czekając na przejście armii rosyjskiej za Dunaj, przyspieszyli powstanie... tak, iż Gazeta augsburska nie miała nawet czasu zawołać, że wiadomość o rychłym powstaniu greckiem jest tylko czechem urojeniem!... Tak to szybko na tym świecie rzeczywistość się marzenia ambicji, a prawdopodobieństwa dobrej woli wiecznie urojeniami zostają!...

Wspominam o sprawdzeniu się tych wszystkich moich poprzednich doniesień, dla tego jedynie, aby wiadomości teraz przeze mnie podane o ruchu armii orenburskiej ku Chiwie i Bucharze, oraz o stosunkach i układach Rosyi z władcami Turanu i szachem Kabulu, większej wiarygodności w oczach waszych nabrały.

Francya.

Paryż, d. 9. Czerwca. — Monitor donosi, że cesarz przyjmował wczora w St. Cloud biuro i członków senatu.

— Według noty zamieszczonej w Monitorze rzeczywiste koszta kilku wielkich budowli publicznych daleko mniejszemi się okazały niż w kosztorysach. Tak np. według kosztorysu miała kolę żelazna z Epernay do Reims kosztować 13½ miliona fr. a wydano na nią tylko 8,700,000 fr.

— Monitor mówi o zjeździe monarchów austriackiego i pruskiego, że podróż ta zapewne dotyczy przewidzianego układu berlińskiego przypadku. Monitor spodziewa się złąd najlepszego skutku.

— Pan M. oficer królewskiej gwardyi w r. 1830., który potem wystąpił z jej szeregów jako legitymista, został wysłany z poleceniami rządowemi do Szamili. Przed wyjazdem miał posłuchanie u cesarza, któremu otwarcie oświadczył, że chce służyć Francyi, lubo wiernym pozostanie swoim zasadom.

— W wysłym alamanachu cesarskim na rok 1854., znajduje się wielka księżna Stefania badeńska, poraz pierwszy wymieniona, jako ciotka cesarska, należąca do cesarskiej rodziny.

— Minister marynarki ogłosił, że będą przyjmowani ochotnicy do piechoty marynarskiej pod bardzo korzystnymi warunkami.

— Dziś przedpołudniem pochowano zwłoki admirała Baudin z honorami należącemi się marszałkowi Francyi. Cesarz przysłał na pogrzeb adjutanta i szambelana swego. Drużyna pogrzebowa wprost udała się na cmentarz Montmartre.

— Constitutionnel chwali stanowczą politykę Austrii w sprawie wschodniej i przepowiada jej przyszłość świetną i przodownictwo w Niemczech.

— Z Tulonu donoszą, że pod d. 7. Czerwca odbił ztamtąd okręt szrubowy „Napoleon” do Algieru po wojsko. Dwa inne okręty wojenne odeszły do Pireu, a jeden statek przewozowy do Gallipolis.

— Jenerał brygady Mayran popłynął z Marsylii do Pireu, celem objęcia tam dowództwa nad armią okupacyjną z 6 do 7000 żołnierza złożoną.

— Korespondent gazety kolońskiej powiada, że choćby mocarstwa przystały na wniosek Rosyi, do zawiązania nowych układów, te do niczegoby niepoprowadziły.

— Bamberskie konferencye bardzo tu rozśmieszyły naszych dyplomatów. Niemogą pojąć, naczem gruntuja małe państewka niemieckie swoją przyjaźń do Rosyi, kiedy przeciw niej się oświadczają dwa wielkie mocarstwa.

— W tej chwili dowiaduję się, mówi korespondent gazety kolońskiej, że dziś w żołądku klubie przybito depeszę, która potwierdza wiadomość, że Rosya prosi o zawieszenie broni, celem rozpoczęcia nowych układów choć przez lato.

— Renta dziś podniosła się o 1½ fr., jedynie na wiadomość telegraficzną, że pan Meyendorff zaproponował zawieszenie broni, aby utorować drogę do układów i ustąpienia z księstw naddunajskich. Czy to prawda, wkrótce się okaże. Najnowsze dzienniki wspominają o podobnych propozycjach, ale dodają zarazem, że niemasz podobieństwa, aby odniosły skutek.

— Według wiadomości z Konstantynopola, oddalenie Mustafy baszy nastąpiło w skutek żwawej utarczki między nim a Reszydem na radzie ministerjalnej. Reszdy z wielkim trudem odniósł zwycięstwo i sądzono w Konstantynopolu, iż wkrótce ustąpi tenże swój posady Mehemedowi Alemu. Omer basza ma wielu przeciwników w teraźniejszym gabinecie. Omer basza jest za energiczną wojną aż do ostateczności, gdy tymczasem Reszdy basza i Riza basza życzą sobie, ażeby pod opieką mocarstw zachodnich przyszło do zgody. Natomiast Mehemed ali basza i Mehemed Ruszdi basza są za działaniem energicznym. Opinia publiczna życzy sobie ich wstąpienia do ministerstwa, aby w ruchy wojenne wciągnąć życie i aby ustała nieprzyjaźń, która panuje pomiędzy Omerem baszą a najznakomitszymi członkami gabinetu.

— Dnia 28. Maja otrzymano z Konstantynopola wiadomości z Silistrii. Usiłowania Rosyan zwrócone są na warownią Arabtabia, oddaloną o 2500 kroków od zewnętrznych wałów miejskich. Opiszę wam miejscowość Silistrii. Główny punkt fortecy ma kształt prostokąta. Prostokąt ten jest zakryty wałem i fosami. Warownie wysunięte zbudowano w roku 1828. Rosyanie posiadli wyżyny na północ wschód i północ zachód. Na ostatnich założyli obóz wśród winnicy. Między miastem i Dunajem znajduje się prosty brzeg z fossą, która obu końcami łączy się z Dunajem. Na okolo fortecy znajdują się nieprzejrzane łąki. Roboty oblężnicze są tam trudne z powodu gliny.

— Riza basza i St. Arnaud wyjechali do Gallipolis. Ostatni powiedział, że Francuzi zetrą się z Rosyanami przed upływem trzech tygodni. Pierwsza dywizja już odpłynęła do Warny, druga miała pójść za nią, a trzecia drogą lądową do Konstantynopola. Niedostatek żywności w Warnie stawiał trudności. Książę Napoleon był d. 26. Maja w Gallipolis. Aby zapobiedz niedostatkowi żywności, utworzył towarzystwo handlowe, mające na czele trzech Francuzów i dwóch Austriaków. Towarzystwo to ma za odpowiedni wynagrodzeniem sprowadzać masę żywności.

— Trikala w Tessalii jest miejscem, gdzie jenerał Griyas pobił Turków pod dowództwem Selim baszy. Klęska Turków tak była wielka, że za otrzymaniem tej wiadomości zaraz wysłano posiłki z Konstantynopola. Podobnie wysłał wojsko do Janiny Fuad effendi.

— Dziś odbył się pogrzeb pana Viviena. W orszaku licznym pogrzebowym byli: jenerał Cavaignac, Thiers, Odilon Barrot, Dufaure, Bastide, Cousin, Mignet i t. d. Pan Dufaure, poufny przyjaciel zmarłego i jego kolega, jako minister w Grudniu 1818. r. miał mówę nad grobem. Powiedział, że niedotknie polityki i przypominał, jak sumiennym był w robotach swoich, i że mógł mieć przeciwników, ale nieprzyjaciela nie miał.

Kor. Cz.) Paryż, d. 31. Maja. — Wyjazd p. Meyendorfa z Wiednia i onegdajszy artykuł Debatów, otworzyły na koniec oczy niewiernym Tomaszom (!) powtarzającym, że Austrija nigdy z Francją i Anglią trzymać nie będzie. L'Independance uzupełniła nawrócenie niewiernych, mówiąc, że jak Francya wciągnęła w sprawę wschodnią Anglię, a potem była przez nią pociągnięta w energii działania, tak wkrótce Anglia i Francya pociągnięte będą w rozmiarze wojny i polityki antyrosyjskiej przez Niemcy. Artykuł L'Independance zrobił tu wrażenie, dla tego, że wychodził z napół urzędowego źródła. Constitutionnel nazywa traktaty francuzko angielski i prusko austriacki poczwórnym aliansem. Constitutionnel nie wzbudzał w Paryżu wielkiej ufności, bo jest zawsze zbyt kontent ze wszystkiego co się dzieje, ale tego razu może się nie omyli. Times tłumaczy doskonale, dla czego Austrija sła dotąd powoli.

Listy które odbieram ze Stambułu, są jak zwykle obszerne, ale jak zwykle zawierają one fakta, które przedtę do was dochodzą drogą Tryestu. Korespondencye przez Tryest przy pomocy telegrafów elektrycznych, zabijają, że tak powiem, wszystkie korespondencye odbierane w Paryżu. Debaty mają dobrego korespondenta, a zwykle się dzieje, że wszystkie fakta, które on podaje, są już o jeden dzień wprzód w Paryżu wiadome. Jednego tylko zdarzenia nie znajdziecie zapewne w dziennikach. Marszałek St. Arnaud poprowadzony na egzamin uczniów szkoły politechnicznej tureckiej i uproszony o robienie zapytań, kazał jednemu uczniowi opowiedzieć ruchy strategiczne bitwy pod Austerlitz. Podobne zapytanie miało obrazić innych oficerów zagranicznych, którzy na egzaminie się znajdowali.

Jenerał Baraguay d'Hilliers powrócił do Paryża. W godzinę po powrocie udał się do St. Cloud dla złożenia cesarzowi rachunku ze swęj misyi. Zastępuje go tymczasowo w Stambule p. Benedetti. P. Thouvenel jeszcze z Paryża nie wyjechał i niewiadomo czy wyjedzie. Paryż czeka z niecierpliwością nowin wojennych, ale nowiny przychodzą skąpo i leniwo. Marynarze zdają się więcej cenić admirała Bruat niż admirała Parseval Deschènes, a to dla tego że pierwszy ma maniere żołnierza, kiedy drugi lubi naśladować gentelmeństwo angielskie. Francuzi sądzą zawsze o ludziach według swych osobieństw demokratyczno-żołnierskich, które mają swą zaletę, gdyż przesadzają osobistą zdolność, ale które mogą czasem w błąd wprowadzić. U marynarzy największą reputacyi używa admirał Hugon, zwany père la chique, dla tego, że zawsze trzyma prymkę w ustach. Francuzi coraz bardziej przywykają do

myśli, że rozpoczęta wojna może parę lat się pociągnąć; niektórzy widzą już wojnę siedmioletnią, jeżeli nie trzydziestoletnią, jakby przy parze i elektryczności długa wojna była jeszcze podobna. Modniarki, guwernerowie, aktorzy i innego rodzaju Francuzi wracają tłumami z Rosyi do Francyi. Miało jeszcze pozostać w Rosyi 5000 Francuzów, z których 3000 podało o paszporta.

O udziale Piemontu i Hiszpanii w wojnie wschodniej nie ma jeszcze nic zdecydowanego. Natomiast Francya nie tylko zezwoliła, ale nakazała Dejowi tunetańskiemu posłać Turcyi posiłki. Wiadomo, że Dej tunetański znajduje się prawie w wazalstwie Francyi. Dalej posyła Turcyi 4 pułki piechoty i 2 baterye artylerji. Pierwszymi instruktorami jego wojska byli Polacy.

Dzisiejszy l'Union ogłasza artykuł p. Laurentio, który zastanawia się nad ludnością i różnicą religij Słowian i który ocenia protestancko angielską konkluzję Waleryana hr. Krasieńskiego, autora „Lectures on the religious history of the Slavonic Nations”.

Anglia.

London, 9. Czerwca. — W skutek utworzenia nowego ministerstwa mieć będziemy osobne ministerstwo wojny, czyli czterech sekretarzy stanu w miejsce trzech dotychczasowych. Większość Anglików zadowolona jest z tej zaprowadzonej zmiany. Szczególniej cieszy się prasa, która sobie główną przypisuje zasługę w tej mierze. Obawiają się przecie, aby to nowe urządzenie nie zagrzezło w połowie drogi i nie ograniczyło się na tém, co w sprawozdaniu z r. 1837. nazwano skonsolidowaniem departamentu cywilnego armii. Anomalia obecnej administracyi wojskowej, według Timesa, zwiększy się, jeżeli zostanie minister wojny, to jest minister wszystkich spraw wojskowych, z wyjątkiem dowództwa nad wojskiem, bez wolności wpływania na administracyę każdego cywilnego departamentu w wojsku. Z oświadczenia lorda Johna Russla nie pokazuje się, kto ma odpowiadać izbom za wydane pieniądze. Dalej chociaż lord J. Russel nie powiedział, kto będzie ministrem wojny, ale już to jest publiczną tajemnicą, że książę Newcastle. Ministerstwo kolonii ofiarowanego sobie nie przyjął lord J. Russel, tłumacząc się brzemieniem pracy jako przewodnik ministerstwa w izbie niższej. Zapewne więc Grey obejmie ten urząd kolonialny, aczkolwiek nie jest obeznany z tą gałęzią służby dostatecznie. Chciano w tych układach gabinetowych utrzymać równowagę pomiędzy Wigami i Peelitami.

— Była królowa Francuzów zawięła z Ostendy do Dowru w towarzystwie księcia Joinvilla, jenerała Dumasa i licznego orszaku. Książę i księżna Aumale przywitali ją w miejscu wylądowania, przenocowała w Dowrze i przybyła tu dzisiaj.

— Małe statki kanonierskie, których się domagał admirał Napier, wkrótce zostaną ukończone. We wszystkich departamentach admiralicyi wielki ruch panuje, która nie zważa weale na pogłoski obiegające o toczących się układach. Tak między innemi odszedł wczora rozkaz, aby jak najspieszniej został uzbrojony „Royal Albert”. Z tego powodu pracują nad jego uzbrojeniem od 6. godziny zrana do godziny 10. wieczorem. Sądzą, że wkrótce będzie uzbrojony należycie i pucsi się na morze.

— Admiralicja wydała rozkaz, do zbudowania nowego okrętu szrubowego, nazwiskiem Hero, fregaty szrubowej o 50 armatach. Według wiadomości z Malty, szrubowiec „Sidney” popłynął ztamtąd dalej do Konstantynopola w dniu 29. Maja.

Izba niższa. Posiedzenie 8. Czerwca. Izba zgromadziła się dziś poraz pierwszy po zielonych świątkach. Lord J. Russel składa układ zawarty między Anglią i Hiszpanią względem handlu niewolnikami na Kubie. Hume zapytuje, czyli lord J. Russel gotów jest złożyć papiery w tej mierze, bo wiele ma Anglia traktatów względem handlu niewolnikami, ale naczem one się przydadzą, kiedy ich nie dotrzymują i nikt się o nie nietroszczy? Tak w ostatnich 3 miesiącach 3 okręty przybiły do Kuby z niewolnikami. Lord J. Russel odpowiada, że ponieważ przedłożony izbie dekret jest z 22. Marca 1854., przeto trudno się domagać od niego, aby się w praktyce już objawił. Przy tej sposobności donosi szan. lord o zmianie administracyi wojskowej angielskiej. Dotknawszy pokrótce głównego urzędzenia obecnego systematu, przypomina on, że w roku 1831 została wybrana komisya pod przewodnictwem księcia Richmond, celem zbadania tego przedmiotu, ale narady nieodniosły skutku. Później przedłożył w tym względzie drugi projekt książę Wellington, ale i ten się niepodobał. Teraźniejszy dopiero rząd postanowił całą administracyą różnych gałęzi spraw wojennych oddać osobnemu sekretarzowi stanu. Wystrzegać się atoli należy lekkomyślnych reform w pojedynczych departamentach, bo w wojnie obecnej mogłyby zamieszać bardzo stosunki. Jakże zaś mają zajść zmiany, niepowiada mówca, tylko to zdanie wynurza, iż nie można odbierać prawa naczelnemu wodzowi rozdawania stopni bez względu na polityczne zdania osób niemi obdarzonych i przeniesienia tej władzy na politycznego urzędnika. Osobnego bilu niepotrzeba do zamianowania osobnego ministerstwa wojny. Rozdział urzędu kolonialnego od ministerstwa wojny może w ten sposób nastąpić, jak rozdział spraw wewnętrznych od urzędu kolonialnego. Podwyższenie rozchodu musi nastąpić, ale niebędzie ono wielkie. Hume cieszy się z tej zmiany, ale niemoże dopatrzeć w tém stanowczej reformy. Liczbę sekretarzów podwyższono o jednego, ale ten niebędzie odpowiedzialnym w obec izby za wszystkie departamenty izby. Pułkownik Dunne powiada, że nowy minister wojny powinien być wojskowym. Widać po uzbrojeniach armii posilkowej, że niemi kierowali ludzie niefachowi i korpus do Warny odszedł tylko z armatami 6 funtowemi. Na zapytanie Walpolego, czyli milicya przejdzie pod administracyą nowego ministru wojny, nie dał lord Palmerston stanowczej odpowiedzi.

Rozmaite wiadomości.

— Morning Chronicle podaje następny wykaz rezerwowęj floty angielskiej, to jest tych okrętów które jakkolwiek dotąd nie są w służbie, wszakże w najkrótszym czasie będą do czynnej służby gotowe. Temi są okręty liniowe: Nelson o 120, Princess Charlotte i Royal Adelaide o 104, Powerful, Collingwood, Bombay, Calcutta, Canopus, Clarence, Thunder, Asia, Formidable i Ganges o 84 działach, Meanem o 80, Foudroyant, Cambridge, Indus i Achille o 78, Hawke, Russel, Wellesley, Pembroke i Implacable o 72 działach. Fregaty 1ej klasy: Vindictive, Alfred, Dublin, America, Warspile, Grampus, Java, wszystkie o 50 działach; razem więc 30 okrętów z 2268 działami. Wszystkie te okręty liczą się do najlepiej zbudowanych, jakie ma-

rynarka angielska posiada. Nie są tu jeszcze policzone pomniejsze statki jakoto korwety, brygi i sloopy, już wprawdzie zbudowane, ale których uzbrojenie dopiero po upływie pewnego czasu nastąpić będzie mogło. Admiralicja angielska najęła dotąd w ogóle 81 okrętów kupieckich do transportu wojska przeznaczonych. Morning Chronicle za prawdziwość dat powyższych zaręcza.

W podobnym stosunku rozwija się i francuska marynarka, która od czasów Ludwika Filipa wzrosła już niemal w dwójnasób. Liczy ona dzisiaj 53 żaglowych i mieszanych okrętów liniowych z 5096 działami (9 okrętów o 120 działach, 14 o 100, 19 o 90, 11 o 80ciu), 58 fregat żaglowych z 3955 działami (42 fregaty o 50—60 dział i 16 o 40—46ciuci), 39 korwet żaglowych z 868 działami, 101 brygów, goelet i kutterów z 1066 dział, 99 korwet transportowych i gabar mogących unieść 18,500 beczek ładunki z 788 działami; natomiast z marynarki parowej liczącej 3 okręta liniowe, 20 fregat, 30 korwet, 64 awizo, przedstawiających ogółem siłę 28,750 koni.

Targ na wełnę.

Poznań, d. 13. Czerwca. — Lubo urządzenie miało wczoraj rozpocząć się u nas targ na wełnę, alści dzień wczorajszy poczytanym być musi za koniec targu. Dziś kupcy i sprzedający rozjechali się po większej części. Wiedzieli już naprzód, że ceny wełny na innych targach znacznie spadły, są

dzono przeto, że i u nas podobny spadek nastąpi. Tymczasem z tego, co wiemy, możemy wyprowadzić pomyślny dla naszego targu wniosek, że ceny do zeszłorocznych tylko 10 tal. niżej na centnarze u nas stały, a we wielu przypadkach tylko 5 tal. Kupno szło od ręki, nie było wiele trudności w sprzedaży, tak że na targu nie pozostało. Wełnę po większej części obcy fabrykanci zakupili. Pranie z małemi wyjątkami uszło. W roku zeszłym było na targu naszym 11,000, na tegorocznym przeszło 12,000 centnarów. Wełny z królestwa polskiego mało na targ nasz dowieziono. Niektórzy gospodarze nie przywieźli wcale na targ wełny swojej, ponieważ chcą się lepszej ceny doczekać.

Przybyli do Poznania dnia 13. Czerwca.

BAZAR: Buński z Samostrzela; Engeström z Ostrowiecka; Pradziński z Pierzechna; Kierski z Podstolic; Jaraczewski z Jaraczewa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Turno z Obiezierza; Kierzniewski z Radlina.
HOTEL CZARNYM ORŁEM: Kierska z Gąsawy.
HOTEL DREZDEŃSKI: Poncent z Tomysła; Tempelhoff z Dombrowki.
HOTEL PARYŻKI: Brenk z Modliszewka; Sereyński z Myszek.
HOTEL ZŁOTA GĘŚ: Wieszc z Ciszkowa.
HOTEL TRZEMA LILIAM: Chylewski z Redgoszcza.
W mieszkaniu prywatnem: Koszutski z Jankowa, ul. Wilhelma nr. 7.; Sokolnicki z Pigłowic, Nowa ul. nr. 5.

Plac Sapieżyński.

W czwartek dnia 15. Czerwca zamknięcie trzeciej wystawy. Cena wnijsia 2½ Sgr.
Henryk Dessort.

W Litografii M. Jaroczyńskiego

Wilhelmowska ulica Nr. 2.

wysły odciski dwóch plat:

- 1) Władysław IV. pod Smoleńskiem z 16
- 2) Sztab główny Jenerała Skrzyneckiego z roku 1831. z figurami portretowymi — są do nabycia w litografii lub w księgarni J. K. Żupańskiego. Oraz polecają się uniżenie Szemata gospodarze.

OBWIESZCZENIE.

Od Śgo Jana r. b. do tegoż w roku 1857. będą w domu Ziemstwa przez publiczną licytacją największą dajacemu wydzierzawione

- 1) dobra Zembovo w powiecie Bukowskim położone, w terminie dnia 20. Czerwca r. b. o godzinie 4. z południa.
- 2) Przystanki w powiecie Szamotulskim w terminie dnia 20. Czerwca r. b. o godzinie 4. z południa.

Przystępujący do licytacji winien złożyć 500 Tal. kaucyi na zabezpieczenie licytum swego i w razie potrzeby udowodnić, iż warunkom dzierżawnym zadosyć uczynić może.

Warunki dzierżawne mogą być przejrzane w registraturze naszej.

Poznań, dnia 26. Maja 1854.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Aukcyja powozu.

W środę dnia 14. Czerwca r. b. przed południem o godzinie 10tej sprzedawać będę w starym rynku przed wagą miejską

całkiem kryty powóz

przez publiczną licytację największą dajacemu za gotówkę.

Lipschitz, Król. Kommissarz aukcyjny.

Walne Zgromadzenie Członków Koła Towarzystwa odbędzie się dnia 14. Czerwca r. b. o godzinie 5 z południa w lokalu Koła, na które uprzejmie zaprasza
Dyrekcya.

Nauczyciel ważniejszych nauk, muzyki, języków zagranicznych i to według metody nowej, doktor filologii i filozofii, teolog, szuka posady nauczycielskiej. Adress do niego Latalice pod Pobiedziskami.

Na nadchodzącą porę roku, polecam mój rozlicznie dobrany skład najprzedniejszych ubiorów dla mężczyzn po umiarkowanych cenach.

Joachim Mamroth,

Wilhelmowska ulica 9. na pierwszym piętrze, naprzeciwko Hotelu Drezdeńskiego.

Nowe arkusze kuponowe do listów zastawnych polskich dostarczają tanio

M. & H. Mamroth,
Handel wexlowy, rynek Nr. 53.

Dosko- nale

dubeltówki, sztucery i sztucerowe flinty

wypróbowane, za których dobroć ręczy podpisany, ma w swoim składzie, również jak pistolety, tercerole i kordelasy, tudzież inne przedmioty do polowania w największym doborze, po tanich cenach

A. Klug, Wrocławska ulica Nr. 3.

Berlińska kunsztowna kamienna gisernia Monbijou Nr. 10.

poleca się do wyrabiania i utrzymuje w zapasie: stopnie do schodów, szafy do sklepów, wylewy, flisy, rynny do domów, rury do wodociągów i podziemnych kanałów, bassiny, wanny do kąpiei, kadzie chłodzące, żłoby dla bydła i koni, płyty na stoły i meble ogrodowe, kunsztowne wyobrażenia skał, pomniki i kamienie grobowe, trumny okazałe z kunsztownego polerowanego marmuru, figury, wazy, urny, architektoniczne przyozdobienia i gzymsy, oraz wszelkie tego rodzaju przedmioty.

Tekturę do kregcia dachów, a mianowicie budynków gospodarskich, do objiania ścian i podbitek na wilgoć wystawionych, tudzież **sztuczne rury kamiennie** do wodociągów i zamiast mostków murowanych po drogach i w budynkach używane wprost z fabryki w komiss odebrawszy, polecam Szanownej Publiczności z nadmienieniem, iż i wykonania robót z materiałów powyższych podejmuję i bliższe objaśnienia ustnie lub piśmiennie dawać gotów jestem. Koszt pokrycia dachów tekturą nieco mniejsze od kosztów pokrycia dachówką.

A. Krzyżanowski,

Cieśla w Poznaniu przy małych Garbarach Nr. 9.

Magazyn mebli **Mejera Kantorowicza** w rynku Nr. 52. poleca Szanownej Publiczności swój wielki zapas mebli z wszelkiego drzewa, zwierciadła w złożonych ramach, stoły marmurowe i roboty tapiserskie w najnowszym guście, wszystko po najtańszych cenach.

Farbiernia sztucznie i pięknie farbująca jedwabne materye, jako też pralnia francuska **A. Sieburga** Chwaliszewo Nr. 96 przy moście Chwaliszewskim, poleca się szanownej publiczności i wysokiemu państwu do łaskawego uwzględnienia, gdyż wykonywania teje farbierni, co do pracy, akuratałości i rzetelności zaszczytnie już są znane.

Barany

Ignacego Lipskiego są przez trzy dni w Hotelu du Nord tanio do nabycia.

Wdowa, lat przeszło trzydzieści mająca, szuka pomieszczenia jako bona do dzieci. Zgłosić się można do **W. Stefańskiego & Comp.** w Poznaniu w Bazarze.

Chłopiec porządnych rodziców, może wstąpić w naukę w fabryce machin przy Butelskiej ulicy Nr. 15.
Julian Simon.

Wybornego mięsa wołowego, cielęcego i skopowego funt po 4 Sgr. dostać można każdego czasu u

Maurycyego Borkowskiego,
przy Wronieckiej ulicy pod Nr. 4.

Mało używana kariolka na stojących rysorach stoi z polecenia do sprzedania u

W. Szczepańskiego, powoźnika,
Garbary Nr. 4.

Smarowidło na wozy,

wódki gdańskie, dobór korzeni, cygar i stary Warynas poleca
J. N. Leitgeber.

Gniady ogierek trzymiesięczny uciekł z domu jeźdźnego tu w Poznaniu pod Trzema Liliami. Kto go schwyta i odprowadzi do rzeczonoż domu jeźdźnego lub do **Myszek** pod Kłeckiem odbierze stósowne wynagrodzenie.

Władysław Sereyński.

Młoda w piątym miesiącu charcicę z najlepszej rasy mam na sprzedaż na Berlińskiej ulicy Nr. 13. na trzecim piętrze.

J. Bonkowski.

Silny pies łańcuchowy jest tanio do sprzedania.
Ulica Wilhelmowska Nr. 7. (na parterze).

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 12. Czerwca 1854.	Sto- pa pct.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gote- wizna
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4½	—	96½
dito z roku 1850.....	4½	—	96½
dito z roku 1852.....	4½	—	96½
Oblię długu skarbowego.....	3½	—	84½
dito premii handlu morskowego.....	3½	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.....	3½	—	—
dito miasta Berlina.....	4½	—	96
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej.....	3½	—	95½
dito Prus Wschodnich.....	3½	—	89½
dito Pomorskie.....	3½	—	95½
dito W. X. Poznańskiego.....	4	—	100½
dito W. X. Pozn., nowe.....	3½	—	93½
dito Szląskie.....	3½	—	—
dito Prus Zachodnich.....	3½	—	89½
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	93½	—
Louisdory.....	—	—	107½
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	—	85½

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
5. Czerw.	+ 6,0°	+ 11,3°	27" 8,5"	Półn. wsch.
6. "	+ 2,0°	+ 13,7°	27" 7,2"	Półn. zach.
7. "	+ 4,5°	+ 8,9°	27" 5,0"	Półn. zach.
8. "	+ 4,7°	+ 10,0°	27" 8,0"	Półn. zach.
9. "	+ 3,5°	+ 11,4°	27" 7,7"	Półn. zach.
10. "	+ 4,0°	+ 11,7°	27" 7,0"	Zachodni
11. "	+ 6,2°	+ 15,0°	27" 9,3"	Zachodni